

KURJER ZAGŁĘBIA

Organik bezpartyjny polityczno-społeczny. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych

PRZEDPŁATA „Kurier Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznie mk. 2400, półrocznie 1200 kwartalnie mk. 600, miesięcznie mk. 200. pocztą mk. 250. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA Za wiersz nonparelowy na 1 stronie Mk 60, na 2 str. Mk. 50, na 4 str. Mk. 35. Nadesłane wiersz garmontowy Mk. 75. Drobne za wyraz Mk. 10, najmniej Mk. 100. Dla zagran. 100% drożej. Każda podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Adres Redakcji i Administracji: **SOSNOWIEC**, ulica Dęblińska Nr 1

Adres dla depeš: **„KURJER” — SOSNOWIEC**

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do 7 wiecz. W niedziele i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 12 w poł. do 2 po poł.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują Kantory własne oraz Księgarnie w Zagłębiu Taw Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i wstętkie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza **mk. 15.** (Na G. Śląsku **30 fen.**) **SOSNOWIEC** czwartek dnia 20 października 1921 roku Nr. 236 Rok XV

KINO-OLYMP

Dzisiaj i dni następne
Dla młodzieży dozwolone

NAPOLEON i M-e Sans - Gene

Bohaterska epopea historyczna w 6 dużych częściach obraz ten osnuty jest na tle francuskiej rewolucji i zaliczony w poczet pierwszorzędných szlagierów.

Massaryk o bolszewizmie w Rosji.

Przytaczamy poniżej streszczenie ciekawego wywiadu z prof. Massarykiem. Wywiad ten miał współprac. „Prager Presse”, zaś ta ostatnia przesłała go przez filię praską agencji Russpres w Warszawie po cztą powietrzną.

„Prager Presse” w Nr. z dnia 2 X r.b., zamieszcza wywiad swego współpracownika, który zasięgał opinii prezydenta republiki czeskiej p. Massaryka o bolszewizmie rosyjskim. Prezydent Massaryk powiedział: „Na najwidoczniejszych miejscach w Moskwie umieszczono są plakaty głoszące:

„Religia jest to opium dla ludu”. Religia jest tu określona cokolwiek inaczej niż zrobił to w swoim czasie Bakunin, który nazwał cerkiew prawosławną „karczmą niebiańską” a karczmę „niebiańską cerkwią”. „Bakunin popularyzował teorię Fejebacha, a Fejebach pogłębił cokolwiek ideje starożytnych filozofów, mianowicie, że religia bierze początek z antropomorfizmu i że ludzie wyobrażają sobie bogów w postaci ludzi stosownie do swej lub zgola nieludzkiej pierwotnej natury. Bucharin reasumuje tę naukę w swym „Abecadle Bolszewizmu”. Tak zwany antropomorfizm spostrzegamy nie tylko w dziedzinie pojęć religijnych, lecz również w politycznej i społecznej. Jako ilustrację tego co powiedziałem, pozwolę sobie przytoczyć znaną anegdotę: W pewnej wsi chłopcy rozmawiali o tem, co ro

został królem; Michaś, syn wójta oświadczył, że gdyby on został królem stałby cały dzień na śmietniku i strzelał z bata. Michaś reprezentuje tu ideał społeczny, dostosowany do jego horyzontu umysłowego i wartości moralnej. „Jaskrawy przykład takiego „michajlizmu”, politycznego antropomorfizmu, daje nam bolszewizm rosyjski: nieoparty na żadnym doświadczeniu ideał komunistyczny organizacji społecznej, przystosowanej w praktyce do poziomu ciemnego chłopca rosyjskiego. Nie potrzebujemy zresztą szukać takich przykładów w Rosji znaleźć je możemy również u siebie.

Kwestja socjalizmu, programu społecznego wogóle polega na tem jakby uniknąć takiego „michajlizmu”. Niemieccy soc. dem. jaskrawo przeciwstawili w świeżo przyjętym programie a Goerlitz zdobycze kultury — możliwość upad

Jeszcze o stosunku Watykanu do Polski.

W artykule „Polska a papież Watykan”, zupełnie słusznie autor przypomina, że Watykan odnosi się zawsze nieprzychylnie do Polaków, którzy protestowali przeciw maksymie „siła przed prawem” i zawsze występował przeciw Polakom, jako pojęciu o narodzie (nie jako przeciw katolikom, rozumie się,) zamykając stałe oczy na wszystkie represje, stosowane bądź przez Rosjan, bądź przez Niemców. Przypomnijmy sobie, jak to przy zmianie tronu w Rosji, w kościołach było nakazane składać przysięgę na wierność carowi (nawet arcybiskupowi) w języku rosyjskim, co wywoływało

ku powszechnego. Kultura ludzka — to najdoskonalsza zdobycz uczonych i filozofów, skarb moralny i artystyczny i odpowiedni do tego ideał ustroju społecznego; kultura ludzka — to owoc indywidualnej pracy wrzystkich narodów i ich najmędrszych ludzi, owoc, przechodzący z pokolenia na pokolenie, o ile więc ktoś dąży do utworzenia w przyszłości ustroju idealnego, zgodnie z potrzebami kultury, a nie poglądami wiejskiego Michaśa, to ideał musi się opierać całkowicie na doświadczeniach lat ubiegłych, czyli, że ideał przeszłej społeczności musi być wybrany i wykonany przez ludzi stojących na wysokości kultury ludzkiej. Marks podkreślał konieczność socjalizmu naukowego, jednakże bolszewicy rosyjscy, wielając, jak twierdzą, jego ideały, zapomnieli o tej konieczności i przegrali sprawę, ponieważ nie stoją oni na wysokości kultury ludzkiej i padli ofiarą swego prymitywnego antropomorfizmu.

Zasady administracji wiejskich „Michasiów” można zanalizować jeszcze bardziej szczegółowo. Człowiek prymitywny nie jest demokratą, lecz monarchistą, a nawet dąży do absolutyzmu. Ideał jego — trzaskanie z bata — pochodzi nie tylko z obawy pracy, lecz i z jego skłonności do absolutyzmu; bata używa on nie tylko na konie, lecz i na swych współbraci, takich samych Michasiów.

największe oburzenie i wrzenie w narodzie. Ale do szczytu swej „miłości ojcowskiej dla Polski” doszedł papież Leon XIII. Jak wiadomo, wszystkie narody katolickie posiadają w Watykanie swoje sztandary narodowe, posiadała je i Polska, z racji swego wyznania katolickiego, aczkolwiek nie była już państwem samodzielnym. Otóż, p. Szwołski, ambasador carski przy Watykanie, zażądał od papieża usunięcia sztandarów polskich, chcąc w ten sposób zmanifestować, że Polska już zginęła. Żądanie to było natychmiast wykonane przez Watykan i sztandary polskie usunięto.

Małja Konopnicka wierszem swym przepięknym napiętnowała czyn ten, mówiąc w ulm „my nie mamy już więcej Ojca...”

A czy przy rozbiorach Polski papież pr. testował przeciwników tej zbrodni historycznej? Także nie. Smieszne powiedzieć, że protest odezwał się tylko ze strony... muzałmańskiej Turcji. To też przeciw Watykanowi, jako przedstawicieli najwyższej władzy katolickiej w Polsce nikt głosu nie podniósł, lecz o ile ten zamierza uprawiać u nas politykę, przeciw temu sprzeciwił się winniśmy i nie dopuszczając wysłanników Watykanu do mieszania się do spraw naszych wewnętrznych. Świata tam po wielu głowach jeszcze mrzonka o „Państwie Kościelnem” i jego wasalach, lecz Polska, choć „semper fidelis”, Watykanowi, oprócz zwykłej kurtuazji, jaka obowiązuje ją względem innych przedstawicieli mocarstw obcych nie dać więcej nie powinna, niż to co się słusznie Watykanowi należy, chociażby z racji ostatniego wystąpienia kard. Bertrama na Górnym Śląsku, „w obronie sprawy polskiej”.

Dr. A. Hejman.

Marja Konopnicka.

(W 10 rocznicę zgonu).

W dniu 9 bm. obchodziliśmy 10 rocznicę zgonu miłośnicy i opiekunki maluczkich i ucieszonych Marji z Wasilowskich Konopnickiej, (ur. w 1846 r. w Suwałkach, zmarłej 9 X 1911 r. we Lwowie na chorobę serca).

Rocznica ta wielkiej pieśniarki-patrijotki, która do poezji naszej kiedy pozytywizm w literaturze nie mógł zdobyć się ani na syntezę narodową, ani na ożywienie narodu wielkie hasła społeczne — wniosła ożywcze tkwienie nowego życia.

Pieśni jej to jakby głos de profundis, głos skargi i protestu przeciwko niesprawiedliwości życiowej i pogwałceniu praw maluczkich i ucieszonych.

Jej piosenki śpiewne, pełne swych skłamań, ale i pełne bólu, dzwieczne na równi z pieśnią Ela, ale głębsze w treści i filozoficznym ujęciu tematu, były kanwą, na której wielka poetka rozsunęła barwną i wzorzystą tkaninę uczuć przepięknych, pełnych serdecznego odczucia niedoli narodu, kraju a głównie tych, którzy utrudzeni w troskach i udrczeniu duchowym na lepsze jutro czekali.

Ulegając początkowo wpływom poezji Słowackiego, Zaleskiego, Lenartowicza, poruszając zagadnienia ogólnoludzkie i czerpiąc natchnienie z natury, poezji klasycznej a nawet z biblii, Konopnicka z początku uległa pewnego rodzaju mistycznemu liryzmowi.

Jednakże, nie uznając hasła „sztuka dla sztuki”, w postulatach przedstawionych w poezji i prozie symbolizowała to tętno stulecia, w jakim jej żyć wypadło i rozumiała potrzeby chwili, będąc z gruntu szoszerą demokratką. Krytykę, zbyt

dla niej szorstką, zarzucała jej chłopotom, pator, niewybredność formy, łatwy rym etc.

Jednakże jako kobieta, jako mistrzyni słowa, jako umysł i dusza skupiła w sobie tyle realizmu bolesnego, przebijającego z każdego słowa, że chwilami jasno przebłyskiwał ten duch buntu, protestu przeciwko uznanemu przez wszystkich „prawu”, zasadom powagi i ortodoksji kościelnej niegłęboko przez ogół pojmnowanym.

Konopnicka to poetka postępu, wytrwale sterująca „przeciw nadziei, co stoi na chmurze lez, przed kim wichrom rzuciwszy kotwicę” — przez burzliwy, spieniony i mętny ocean życia.

Ona wyczuła tak dobrze tę „prześnią”, która braci dzieli na pokrzywdzonych i na krzywdzicieli a tak jest bezbrzeżna, jako oceany a tak jest straszna, jak otwarte rany...”

Ona chciała „dać głos wszystkim krzywdom ziemi”, „cierpień boleśnie z tymi, dla których nawet... „kościół był zamknięty razem z litością i z Bogiem”.

Wysłała bowiem z kraju, „kiedy na dnia progę, świt we łzach cały wypraszał się Bogu... Na ustach jej, widzi się ustawicznie pytania: „czemu, dlaczego”, a na wiele z tych pytań poetka odpowiedzi nie otrzymała.

Któż nie zna losów wolnego najemity, chłopskiego serca, kto nie słyszał deklamowanych utworów o doł robotnika, zapijającego gorzyc w sobotni wieczór w szynku, kto nie współczuł z dzieciną, stojącą przed sądem, któż nie współczuje jej, gdy zrywa strunę buntu ze swej lutaj, korząc się, wyraża obawę, czy Syzyf wyzwoleń, otrzymawszy iskierek Prometeusza, zdola zrobić z niej użytek, boi się pożaru od rzuconej żagwi płomiennych uczuć.

A czyż zapomni jej naród polski „Rotę”, która porwała do czynu młode pokolenie wywołującej się Polski i była ewangelją entuzjastycznej młodzieży a pieśnią bojową „buntowników laskich”.

A czyż mógł kto od niej leplej wysłuchać i piękniej — niedole ludu wędrującego po ocean, a ginącego w drodze od chorób, tęsknoty za opuszczoną ziemią a później dręczącego wyrzutami sumienia, które okrzykiem radosnym zamienne zostają.

Idziem do Ciebie, ziemio matko nasza, młotami walić będziemy w twojej kuźni, socha, w rozświetlonych krajach twoje zagony, aż ci się pęto u szyi rozluźni, aż buchnie z ciebie ogień utajony...

„Pan Balcer w Brazylii” po „Panu Tadeuszu” — to druga epopeja narodowa bezcenna w swej treści i artyzmie. A jej świetne studjum o Mickiewiczu i prace literackie nie znane szerszemu ogółowi? Toż to bogaty plon jej pracy. Poetka zasłużyła sobie, by zwłoki jej spoczęły tam, gdzie tylu wielkich synów narodu odpoczywa w podwawelskim grodzie... I spoczną wkrótce zapewne.

My zaś, wspominając ze czcią dziś jej imię, starajmy się wcielić ideały, głoszone przez nią. Kobieta polska, zaś kobieta u nas w Zagłębiu w szczególności może z niej, jako z niestrudzonej siewaczki czy-

nu odrodzenia przez zgodę i miłość pracę i wychowanie — śmiało brać wór w pracy społecznej i narodowej.

Cześć Jej pamięci!

Józef St. Stacherski.

Z Górnego Śląska

Znów odroczenie decyzji Rady ambasadorów.

PARYŻ, 17.X (PAT.) Ha was, Posiedzenie Rady ambasadorów, które miało się odbyć dziś po południu w celu przyjęcia zalecenia Rady Ligi Narodów w sprawie G. Śląska zostało odrzucone. Odbędzie się ono prawdopodobnie we środę.

Klauzule gospodarcze przez lat 15.

BERLIN. Dzienniki miejscowe powtarzają za londyńskim „Observer” wiadomości o 13 punktach decyzji, dotyczącej gospodarczego ustroju na Śląsku. Podkreślają przede wszystkim fakt zarządu komisji niemiecko-polskiej na przedłuż lat piętnastu, przyczem dodają, że na życzenie Polski i Niemiec komisja pozostawać ma pod przewodnictwem przedstawiciela Ligi Narodów. Według tego samego źródła niemiecka marka ma pozostać monetą obiegową w polskiej części G. Śląska,

Niem. wydział dla G. Śląska wzywa do oporu.

BYTOM (PAT.) Niemiecki wydział dla G. Śląska wystosował do ludności niemieckiej odezwę, w której wskazuje, że uchwały genewskie zagrażają niepodzielności G. Śląska i że na to ludność niemiecka nigdy się nie zgodzi. Odezwa nawołuje do zaniechania waśni partyjnych i do skupienia się. Wydział wystosował zarazem do kanclerza Wirtha memoriał, w

którym domaga się aby rząd odrzucił uchwały genewskie.

Niemcy wynoszą się z G. Śląska.

BERLIN. (E.E.) Z Górnego Śląska donoszą, że wzburzenie wśród tamtejszej ludności niemieckiej wzrasta wskutek orzeczenia genewskiego. Ceny żywności poszły ogromnie w górę. Niemiecy mieszkańcy zagłębia przemysłowego uciekają masowo. Pociągi, odchodzące do wnętrza Niemiec, są przepełnione. Urzędy paszportowe nie mogą sobie dać rady. W bankach i kasach oszczędności ogromny ścisk. Deputacje robotników największych hut i przedsiębiorstw udały się do Opola, w celu przekonania komisji międzysojuszniczej, że zrealizowanie orzeczenia genewskiego doprowadzi do przykrych komplikacji. Załoga wojskowa jest w pogotowiu, aby w razie rozruchów na tychmiast interweniować.

TELEGRAMY.

Polska otrzymała na G. Śląsku 790 tys. mieszkańców.

WARSZAWA. (Tel. wł.) „Petit Parisien” donosi: Dane statystyczne, odnoszące się do terytoriów przypadających nam mniej więcej w ogólnych cyfrach są następujące: Królewska Huta 79,000 mieszkańców, Katowice 240,000, Bytom powiat 120,000, Rybnik 159,000, Pszczyna 149,000, w części Tarnowskich Gór. lublinieckim i raciborskim 60,000. Ogółem 792,000, w tem 262,000 Niemców. Przy padająca Niemcom część

ma 1,100,000 ludności, w tem około 700,000 Polaków.

Losy gabinetu niemieckiego.

WARSZAWA. (Tel. wł.) „Rothe Fahne” donosi, że poniedziałkowe posiedzenie komisji ma powziąć decyzję o dymisji gabinetu dra Wirtha.

Upadek kanclerza Wirtha pewny. Prawdopodobnie konserwatywne stronnictwo ludowe obejmie rząd. Stronnictwo to zaznacza, że należy się sprzeciwić dalszym żądaniom ententy, ponieważ wypełnienie reparacyjnych zobowiązań ultimatum jest niemożliwym wskutek utraty obszarów górnośląskich.

Ks. Sapieha ambasadorem.

WARSZAWA. (Tel. wł.) Min. pełnom. w Waszyngtonie Lubomirski podał się do dymisji — Obiegają pogłoski, że następcą jego ma być ks. Eustachy Sapieha.

Wykrycie tajnej organizacji bolszewickiej.

LWÓW W związku ze śledztwem w sprawie zamachu Fedaka, policja odkryła polityczną organizację ukraińskiej młodzieży niepodległościowej.

W ręku policji są spisy członków i tajne protokoły, z których wynika, że organizacja postanowiła wywołać, w jesieni rb. zbrojny zamach, celem oderwania Galicji wschodniej od Polski.

Wstępem do zamachu miało być zamordowanie Naczelnika państwa, by w ten sposób roznamiętnić chłopów i pobudzić ich do czynu.

Na czele organizacji stał prof. dr. Szczurak, który brał udział we wszystkich tajnych posiedzeniach organizacji.

Kronika telegraficzna

× Na giełdzie berlińskiej notowano dolar 150 M. niem. Marka polska idzie w górę.

× Pisma łódzkie donoszą: W związku ze spadkiem obcych walut w ostatnich dniach ceny towarów manufakturalnych spadły o 25 proc. Spodziewany jest dalszy spadek cen.

× W dzielnicy Favoriten w Wiedniu odbyła się w sobotę demonstracja przeciw drożyznie przy udziale kobiet i dzieci. Sklepy zostały zamknięte, Demonstranci dopuścili się ekscesów wobec czego policja dokonała aresztowań. Na rynku tutejszym zaznacza się ciągła wyżka cen produktów pierwszej potrzeby.

× „Times” donosi, że w Rosji nastąpi wkrótce przewrót na korzyść rządu mieszczańskiego.

× Jak donoszą bukaresztańskie dzienniki, ochłopi na Ukrainie zbuntowali się przeciwko władzom sowieckim. Jeden pułk wojsk czerywonych przeszedł na stronę powstańców.

× Jak donosi Daily Express w Grecji zarysowuje się coraz wyraźniej ruch mający na celu obalenie króla Konstantego.

× Niepokój w Indjach rozszerza się. Położenie jest poważne. Przeciw powstańcom wysłano większe oddziały wojskowe.

× Na kongresie lekarskim w Chicago Dr. Spielman Beyrey wyznał, że radjum użyte wewnętrznie zapobiega szeregowi chorób między innymi influency.

× Mając na celu skuteczne ściganie przestępców kryminalnych prefekt policji paryskiej podjął inicjatywę zbadania sprawy utworzenia policji międzynarodowej która ułatwiłaby pracę policji poszczególnych państw, ujednoliciłaby środki ścigania przestępców i usuwając trudności napotymane ze względu na eksterytoryjalność przestępców.

× Biuro prasowe ministerstwa skarbu komunikuje: Rozsiewane przez spekulantów pogłoski o rzekomym ustąpieniu ministra skarbu dra Michalskiego pozabawione są wszelkich podstaw. Pogłoski te mają jedynie na celu przeciwdziałanie tendencji wzrostu marki polskiej.

× Dzisiaj na giełdzie warszawskiej znowu ujawnił się znaczny spadek walut obcych.

× Wczoraj rano w dalszym ciągu we Lwowie notowano niższe ceny szeregu artykułów pierwszej potrzeby, które stale tanieją.

× W fortecy Rudeni pod Bukaresztem wyleciało w powietrze 150 wagonów prochu. 10 osób życie utraciło, jest dalsze mnóstwo rannych.

× „Petit-Par” podaje, że prezydent Benesz, wezwany przez Ligę nar. jako doradca w sprawie podziału okręgu przemysłowego G. Śląska, oświadczył się za nim, przeważając w ten sposób wahanie Ligi nar. na korzyść obecnego rozwiązania sprawy.

× Dzienniki niemieckie donoszą, że mimo obsadzenia terytorjum G. Śląska przez wojska polskie i niemieckie, wojska koalicyjne pozostaną jeszcze przez pewien czas na G. Śląsku. Po stronie polskiej zostać mają Francuzi, po stronie niemieckiej Anglii.

× Władze policyjne po raz drugi zamknęły dom gry w Sopocie.

× Ceny chleba i bułek w Poznaniu podniosły się o 25 proc. Według orzeczenia biegłych, podniesienie to jest nieuzasadnione.

× W Lublinie zacznie w końcu bm. wychodzić dwutygodnik poświęcony sprawom teatralnym pt. „Lubelski ilustrowany przegląd teatralny”. Jako redaktor, podpisywać będzie pismo p. Ferski.

Poświęcenie i otwarcie „Domu niemowląt miasta Sosnowca”.

W niedzielę dnia 16 października rb. odbyło się otwarcie i poświęcenie nowej instytucji, a jest nią „Dom Niemowląt miasta Sosnowca”.

W Sosnowcu, gdzie statystyka wykazuje, iż w pierwszym roku życia wymiera szóstą część niemowląt, dawno odczuwaną była potrzeba powstania do życia placówki, która rozciągnęła opiekę nad niemowlętami, a przede wszystkim nad niemowlętami sierotami i podrzatkami gdyż te opuszczone dzieci narażone są na największe niebezpieczeństwa.

82 EUGENJUSZ MORET.

Zaniec Miljardów.

— Młody znasz liberyn! Czy ten nie latał za spódnicami młodych dziewcząt po całym nocach simową porą? Najlepszy wiek życia strawił w karczmach w kompanji czterech lub pięciu ładaco opróżniając całe baterje flaszek i kiellasków. Przyszła wreszcie kreska na tego zatwardziałego grzesznika. Bóg ukarał pijaczynę...

— Łap, Gautrot! — zawołał Rabiol, mając przyczynę do zachowywania się tak osobliwego. Co mówiąc, porwał inną szklankę ze stołu i rzucił nią w Gautrota. Szklanka rozbiła się szczerze o kant krzesła. Rabiol wybuchnął śmiechem.

Gautrot uśmiechnął się i nawet nie mrugał.

— Poczekaj! — szepnął Rabiol.

Wziął w obie ręce gliniany garnek i rucił go z całej siły o ścianę tuż przed Gautrotem, który krzyknął, zerwał się i po-

toczył aż do kominka, chcąc się oprzeć o ścianę.

Glupowaty uśmiech przebiegł mu po twarzy.

Co się tyczy Gautrotowej wetala zaparzoną ale odgadując ukrytą myśl w uśmiechu mordercy, nie wydała ani jednej kłątwy i w milczeniu obtarła ranę, którą jej spowodował na ciele odłamek garaka.

— Cóż się pan tak rozdokazywał, panie Rabiol! — rzekła obracając wszystko w żarty.

— Młodość, młodość! — odparł Gautrot, zawsze głupkowsko uśmiechnięty.

— Dalej! — Później to — rzekła stara do ucha Marceli popierając jak zwykle, rozkaz kufakami — że ci też trzeba przypomnieć! Choć cię braciśzek proteguje i bronie, ale zawsze będziesz fładra, nie więcej.

Gautrotowa cały galew przyniosła na Marcelę.

Rabiol odwołał ją kilkoma cynicznymi słowami.

Stara odwróciła się z uśmiechem i odparła znowu, że cięższy się ze stanu męża, bo

jest karą za jego niewierność małżeńską.

— Dalibóg — mruczał Rabiol do siebie, albo jestem głupiec, albo ci ludzie są szlucyńscy.

— Zjesz pan obiad z nami? — zapytała Gautrotowa.

— Z ochotą, jeżeli obiad dobry.

— Postaramy się.

— Nie jesteśmy bogaci — wtrącił Gautrot.

— Bz, bz! W głębi jakiejś pończoszki znalazłoby się może trochę zlotka.

Gautrot zbladł znowu.

— Wis o wszystkim — szepnął do żony.

— O czym?

— O Tailbouis... o zbrodni... o tem, że tu są miljardy...

W godzinę później, nakrycie było gotowe i siadano do stołu.

Rabiol zdawał się być w wybornym humorze.

Gautrotowa starała się go naśladować, jeden tylko pan do mu był ciągle niespokojny.

— Cóż tak spoglądasz bezustanku w stronę podwórza? — zapytał Rabiol.

— Ja... nie... bynajmniej! — odparł Gautrot; schwytyany znie-

szczenia nie wiedząc co zrobić ze sobą.

Obiad był krótki i w dozach nader mikroskopijnych.

— Do licha! — rzekł Rabiol — kiepsko karmisz matko.

— Zonol! Mówiłem ci, żebyś przygotowała więcej.

— Tak też zrobiłam — odparła stara. — Wydałam cały nasz zapas co do grosza. Jesteś my teraz jak tureccy święci.

— Widzisz kochany Rabiol na jakie to życie jesteśmy skazani — rzekł Gautrot z desperacyjnym gestem i pomysłem, że są ludzie bogaci dostawali!

— To prawda — odparł Rabiol w zamyśleniu.

O, taki Baruch jest teraz szczęśliwy. Zależał nareszcie ewelą Olimpię, która dostała już przypadającą jej część spadku.

— Kto ci to mówi?

— Oja sama. Niema dwóch godzin jak była u nas razem z Baruchem. Wracają ze wsi. Pani była w tym roku na wodach. Czy to nie upokarzające widzieć taką kanalię zubożoną!

— Cierpliwości! i na nas przyjdzie kolej!

— Mówisz tak jak Bonnami

cierpliwości, cierpliwości, a tym czasem pomrzemy z głodu.

Nakrycie sprzątało i stół przyprowadzono do porządku; Rabiol pociągał Gautrota w kątek pokoju.

— Kąć wyjść żonie i córce — rzekł doń tonem rozkazującym.

— Kazać... wyjść... im... ale!

— Do drugiego pokoju! Mów z tobą do rozmówienia.

— Dobrze, dobrze — odparł Gautrot — nie zrozumiałem. Marcelle, idź do roboty, moje dziecko! A ty, żono, zostaw nas na chwilę samych; takich dwóch starych przyjaciół, jak my, pragnie porozmawiać swobodnie, nieprawdaż?

— dodał do Rabiota.

— A tak, tak — odparł zapytany — zostaw nas samych matko, bądźmy ci słuszy nie bawem.

Marcella wyszła już z pokoju, stara udala się wkrótce za nią i po chwili slychać było wybuch jej złości na biedną dziewczynę.

c. d. n.

pieczeństwa i wymagają też najtęskliwszej opieki. Opiekę należy dać im może tylko dobrze zorganizowana instytucja. Od kilku miesięcy grono osób zajęło się tą sprawą. Dla utworzenia „Domu Niemowląt” potrzeba było pieniędzy. Inicjatorzy zdawali sobie sprawę, że niezbędnym warunkiem rozwoju instytucji są fundusze i instytucja musi opierać się na stałym dochodzie. Najkromiejszym budżecie, zwrócono się przeto do Rady Miejskiej i Magistratu miasta Sosnowca, do Ministerstwa Zdrowia i Publicznego i do Polsko Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom w Warszawie — wszystkie te drogi nie zawiodły.

Obecnie Magistrat wypłaca miesięcznie po 80,000 mk. za pomocą Ministerstwa Zdrowia Publicznego wyasygnowało do 50,000 mk. na wydatki organizacyjne, a Polsko Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom łącznie z Amerykańskim Czerwonym Krzyżem, który podjął w Polsce akcję ratowania dzieci, całkowicie wyposażył instytucję, ofiarowując milionowej wartości urządzenia.

Na własną rękę przybyły do Sosnowca przedstawicielek Amerykańskiego Czerwonego Krzyża Miss Johnson i pani Ostoja-Roguska i od pierwszego dnia serdecznie zajęły się na naszym gruncie pracą dla dziecka. Dzięki ich miłości ka dziecku, dzięki ich nieustraszonemu wysiłkowi, dzięki wielkiej pracy i niezręcznie się trudnościom Miss Johnson i p. Ostoja Roguska były budowniczymi „Domu Niemowląt”; wystrwały się i sprowadziły kompletne urządzenia dla tej instytucji. Jak wyprawki dziecięce, łóżeczka i t. p., tworzyły poradnię, zaopatrując ją w najlepsze gatunki środków leczniczych i potrzebne akcesoria — własnoręcznie urządziły prawie wszystko, troskliwie przewadżając najbardziej potrzebne niemowląt. Ci, którzy patrzyli na ich wytrwałą i pełną poświęcenia pracę, nie mają słów uznania i wdzięczności dla tych opatronościowych dobrodziejek działwy. Nadmienić wypada, że Miss Johnson i p. Ostoja Roguska pracując nad organizowaniem „Domu Niemowląt” prowadziły pracę nad utworzeniem Szpitala dla dzieci, który dzięki ich ciężkiej pracy wkrótce otwarty zostanie w Sosnowcu. Oprócz przedstawicielek Amerykańskiego Czerwonego Krzyża do powstania i należytego zorganizowania instytucji przyczynili się Dr. Zahorski, ks. Plenkiewicz, p. Bronisław Gallński, pp. Szym Rudowscy i nieustraszona kierowniczka instytucji p. Kazimiera Rychterowa.

„Dom Niemowląt” mieści się w dwupiętrowej kamienicy przy ul. Chemicznej pod Nr 4, lokal składa się z obszernych i słonecznych pokoi, przy domu jest ogródek. Instytucja posiada trzy działy: „Ziółek”, „Kroplę mleka” i „Poradnię dla dzieci do lat 15-tn”. „Ziółek” daje opiekę podzitanom i niemowlętom — sierotom — kilkanaścioro już jest tych maleństw. „Kropla” opiekuje się dziećmi do lat 2ch, dostarczając im sterylizowanego mleka. Najwięcej korzystają dzieci pozbawione piersi matczynej lub mające pokarmu w ilości niedostatecznej; dzieci pozostają pod stałym dozorem lekarzkim i podlegają systematycznemu oglądaniu. „Kropla Mleka” przez stałe obcowanie osób kompetentnych z matkami jest ogniskiem, które wśród szerokich warstw przynosi uświadomienie w sprawach wychowania dzieci i tępi przesady. „Poradnia dla dzieci do lat 15-tn” daje pomoc, lekar-

ską dzieciom najbardziej potrzebnych rodziców i sierotom tym dzieciom które skądinąd pomocy takiej nie mają zapewnionej, tutaj też korzystają z opieki lekarskiej dzieci z ochron, domów sierot i przytułków. Wszystkie działy „Domu Niemowląt” pozostają pod stałą opieką lekarską i opieką Zarządu. Zarząd składa się z 14 osób, do których należą panie Bogdańska, Umochowska, Jadwiga Garlińska, Bronisława Kraupowa, Kazimiera Rychterowa oraz panowie Bronisław Garliński, Jan Garliński, Artur Michael, Paweł, Ks. Franciszek Plenkiewicz, Jan Szażyński, Stanisław Stachurski, Dr. Kazimierz Suchodolski i Dr. Karol Zahorski. Personal składa się z lekarza, kierowniczki, buchaltera, dozorczyń, dwóch pielęgniarek, dwóch mamek, i kucharki. Lekarzem instytucji jest Dr. Suchodolski, kierowniczką — p. Rychterowa.

W niedzielę na uroczystość poświęcenia i otwarcia „Domu Niemowląt” przybyły przedstawicielki Amerykańskiego Czerwonego Krzyża Miss Johnson i p. Ostoja Roguska, p. prezydent Nieratka, prezydent PAKP D. i kilkadziesiąt osób interesujących się opieką nad dziećmi. Poświęcenia dokonał ks. proboszcz Plenkiewicz. Po poświęceniu ks. Plenkiewicz mówił do zebranych o znaczeniu i potrzebie tworzenia domów niemowląt następnie przemawiał Dr. Zahorski, zapoznając obecnych z zadaniami i historią powstania „Domu Niemowląt”.

W czasie uroczystości było zrobionych kilka zdjęć fotograficznych, a dzieci swoim dobrodziejom, przedstawicielkom Amerykańskiego Czerwonego Krzyża wręczyły wiązanki świeżych kwiatów.

Przebieg uroczystości był bardzo podniosły, wszyscy doznawali otuchy, ze pozytywne płacówki w najtrafniejszych, jak obecnie warunkach jednak u nas powstają.

Wytyczne recenzji scenicznej.

Dotrzy nas słuchy, które swoją drogą były do przewidzenia, że recenzja nasza z premjery „Damy i Hozary” wywołała pewnego rodzaju ferment w kręgach interesujących się losem teatru, a przedewszystkiem była ona w żywy sposób interpretowana przez samą Dyрекcję teatru, oraz grono artystów, zaskoczonych jej treścią, jak również sposobem ujęcia całej sprawy i kątem widzenia wypowiedziane go sprawozdania.

Ze względu, że echa komentowania wymieśnionej recenzji żywością swoich fal oparły się aż o prasę, nie od rzeczy będzie dla uniknięcia na przyszłość niepożądanych nieporozumień, niedomówień, jakichkolwiek omyłek, posądzenia nas o jakąkolwiek stronniczość, nieprzychylność, lub animozję, wypowiedzieć jeszcze parę słów koniecznych jako podstawowych i konkretnych pod adresem wogóle rozwoju teatru, wartości jego jako sztuki, oraz, stosunku naszego jako prasy do obecnej Dyрекcyj teatralnej i jej przewidzianych zamierzeń na przyszłość.

Nie będziemy powtarzali mo tywów już aż nadto dobrze wyrażonych w poprzednich artykułach, że bezwzględny obowiązek miejscowego teatru i zadaniem jego dyrekcyj jest oprócz operetki prowadzenie działań komedjowego, dramatycznego i wodewilowego i traktowanie tegoż repertuaru z całą powagą i pletyzmem, mając do dyspozycji odpowiednio zaanga-

zowany zespół artystyczny w całym komplecie, dający możliwość i zapewniający gwarancję artystycznego poziomu wystawianych sztuk.

Na takim stanowisku, jako je dnie i sprawionym i słusznym, stojemy my, jak również całe kulturalne społeczeństwo pragnące kultywować sztukę dramatyczną i czerpać odoosne wrażenia, ale również sądzimy, że z powyższymi zapręwaniami całkowicie zgodził się obecna Dyrekcja teatralna w osobie pana Czarneckiego, szczerze zrozumiałe nasze wywoły i żądania i przy dobrych chęciach i staraniach zrealizuje je dojrzałym owocem w najkrótszym czasie. Mając na uwadze piękno sztuki, jej wszechstronną wartość, jak najdalej idące znaczenie dla kulturalnego życia społeczeństwa miejscowego, w stosunku do oceny tej sztuki, do krytyki przedstawień oraz recenzji gry aktorów, możemy się kierować tylko „jedną miarą” jako zasadniczo przyjętą na całym świecie, a nie lokalnym miaroczkami, względami, pól i ćwieć nie domówieniami, co w pierwszej linii nchyłaboby nam, jako prasie, posiadając nas: własnie o stronniczość, poniżaloby wartość wystawianych sztuk oraz ubliżaloby, zdaje się i samej Dyrekcyj jakoteż artystom, którym chodzi o ocenę ich pracy. Jedną jest bowiem tylko s taka, jedne podstawy jej oceny i jedno kryterjum wartości piękna.

Nie możemy wymagać takich rzeczy nadzwyczajnych, nie mamy do tego prawa, ze względu na lokalne ciękie warunki i niedostateczne środki techniczne, ale uznając wielkość sztuki, jej znaczenie i walory artystyczne powinnością i będziemy stać na straży jej czystości i nie możemy odzwęć przywajmniej od podstawowych wymagań i miar, jakie w tym wypadku muszą być zakreślcne i zachowane.

Patrzmy z całym zrozumieniem i uznaniem na zmuszoną, organizacyjną pracę pana Dyrektora Czarneckiego, mającą wiele trudności do przewyżczenia, ale chcemy patrzeć i będziemy patrzeć na działalność artystyczną dyrekcyj pod kątem widzenia tylko propagowania sztuki i sztuki, a na zespół personela teatralnego nie jak na „aktorów prowincjonalnych”, ale jak na artystów wyszkolonych, młujących swój zawód, operujących ludywidu i siłą swojego talentu i wyrobioną rutyną sceniczną.

I z takiego podłoża będziemy dzielić się z publicznością oceną ich ról, gdyż tylko takim chcemy ich widzieć.

W przedwzłym bowiem rzle uchylibyśmy sobie i teatrowi, a droga po której byśmy szli — minęłaby się z celem.

Wierzmy w talent organizatorski i administracyjny dyrektora Czarneckiego, o którym dostatecznie mogliśmy się przekonać. Ufamy jego inicjatywie i sprętywości ale również chcemy mieć do moralne przekonanie i zaufanie, o jakim nie chcemy wątpić, że uwidaczniające się dotychczas luki pod względem zespoła artystycznego zostaną wkrótce uzupełnione, a dramat i komedja staną na właściwej wysylnie artystycznego poziomu. Mamy też nieplonną nadzieję, że zarówno zarządy miast, jak wogóle całe społeczeństwo Zagłębia — przyjdą teatrowi z pomocą, uznają w nim placówkę sztuki i kultury polskiej, świątynię, która nie będzie wypaczać i podrywać pojęcia o artyzmie, ale poczucie artystyczne krzewić i podnosić. Z. R.

KRONIKA.

Magistrat, czy policja? Mieszkańcy miasta uskarżają się że papiery urzędowe w sprawach ważnych, bo w kwestjach odroczeń wojskowych, opinie, decyzje władz wyższych etc. doręczane im są ze znacznym opóźnieniem, przy czem przy właściwej odpowiedzi znajduje się... cała korespondencja, przeprowadzona przez Magistrat i policję na temat, kto ma doręczyć osobom interesowanym dany papier. Czy Magistrat nie mógłby do rozpoznania takich papierów używać specjalnego wożącego zaś policja zajęłaby się energicznie tropieniem złoczyńców przemytników i wogóle szkodników, jacy od pewnego czasu gresnią w mieście z całą bezczelnością?

Na biljotekę dla młodzieży. W dn. 23 bm. w niedzielę w lokalu Polskich Zw. na Pogoni odbędzie się koncert dla młodzieży, w wykonaniu którego weźmie udział wyłącznie młodzież. Celem koncertu — przysporzenie funduszu dla urządzanej przy D. L. biblioteki dla młodzieży. Cel więc sam za siebie mówi i godny poparcia przez szerszy ogół społeczeństwa, któremu o młodzież naszą chodzić wiano. Na program złożą się: 1. Chóry młodzieży. 2. Situczka sceniczna b. ładna, śpiewna „Małgosia w Górach”. 3. Chóry D. L. Kostjumy i dekoracje b. malownicze, nowe. Początek o godz. 4ej po południu. Będą rozlepione afisze. Ceny biletów: dla młodzieży od 50 do stu mk., dla starszych od 200 do 300 marek.

Z żałobnej karty. W dn. 16 go b. m. zmarł w wieku lat 71, szanowany ogólnie w mieście inżynier Władysław Kamiński, zasłużony działacz społeczny, b. prezes Domu Ludowego. Nisiateln w żalu: żona, córka i pozostała rodzina odprowadzili zwłoki na dworzec dyr. warsz. w dn. 18 b.m. w asyście dachowieństwa i licznego konduktu z miejscowej inteligencji celem przewiezienia zmarłego do Warszawy na cmentarz Powązkowski.

Czwarteloterja państwowa. Losy noworozpoczynającej się czwarteloterji państwowej są do nabycia już we wszystkich kolektach. Plan tej loterji został znów rozszerzony i przewiduje znacznie większą ilość wygranych, niż plan loterji poprzedniej. Ogólna suma wygranych wyniesie 168 milionów marek (prawie o 40 milionów więcej niż suma wygranych 3 loterji.)

Bilety są podzielone na 2 serie, tak, że na każdy numer wylosowany padają dwie wygrane, równej wysokości. Kupujący los podwójny (obu serji) otrzyma w razie wygranej podwójną sumę. W ten sposób można wygrać przy szczęśliwym połączeniu wygranej z z premją 5 milionów mk. polskich.

Losy po 240 mk. do każdej klasy, w ćwiartkach po 60 marek, nabywać można w Administracji „Kurjera Zagłębia”.

W sprawie wydawania spirytusu. Starostwo komunikuje nam: Sprawa wydawania spirytusu do celów leczniczych ze składów mono polowych została uregulowana przez nowe rozporządzenie Wojewódzkiego Urzędu Zdrowia w Kielcach w ten sposób że obecnie spirytus do wyżej

wspomnianych celów będą wydawane apteki na recepty lekarzkie wydawane w koniecznych wypadkach chorobowych i w ilości nie przewyższającej 500 (pięćset) gramów nadto recepta nie może być powtarzana bez aprobaty lekarza.

O lekarstwie dla biednych Lekarz powiatowy komunikuje nam, że na podstawie parycji 415 Dziennika Ustaw Nr. 65 21 r. uboga ludność może nabywać niektóre lekarstwa z aptek po minimalnych cenach na recepty lekarzy z oznaczeniem „pro paupere” Spis recept takich jest ogłoszony w Dzienniku Ustaw Nr 33. 20 r. pozycja 194.

Komitet budowy pomnika wdzięczności Ameryce zwraca się z prośbą do społeczeństwa o poparcie akcji Komitetu przez składanie ofiar na rzecz budowy tego widomego znaku wdzięczności Polski za akcję amerykańską tym z za oceanu, którzy tę akcję podjęli. Ofiary przyjmie administracja pisma.

Ofiara. Złotone przez p. W. L. Ewerta za umieszczenie wzmianki 1000 marek do uznania redakcji „Kurjera Zagłębia”, ta ostatnia przekazała administracji za kwitem nr. 61, celem doręczenia „Kola Akademików Zagłębian”.

Kradzież futra i patentu. Z 14 na 15 bm. pełniona została przy ul. De kierta № 3 w sklepie kradzież futra czarnego i patentu handlowego na szkodę Szajadli Blumenstok. zam. przy ul. Targowej № 10.

Z teatru J. Czarneckiego. (Komunikat).

Po dwudniowej przerwie dziś wystawiona będzie melodyjna i pełna humoru operetka „Targ na dziewczęta” urozmaicona tańcami.

Jutro w piątek przewyborna „Caotilwa Zazanna” z p. Godlewską w roli tytułowej.

W sobotę dwa przedstawienia po poł. specjalnie dla uczącej się młodzieży, po cenach najniższych, zawsze z jednakim zajęciem słachana „Halka”, wleczozem melodyjny „Wróg kobiet” operetka Eyslera.

Niedziela po poł. „Major Ulaów”, wleczozem egzotyczna „Róża Stambula”.

Dr. H. Grodziński
b. lekarz szpitali chorób wenerycznych i skórnych
Choroby weneryczne, skórne, i moczopłowe. 988
od 11-3 i od 6-8 Paule od 5-6.
Sosnowiec Kowalska 3 m. 7 (2 p.)

Doktor Marja Dzierżanowska
Dąbrowa Górnicza
róg ul. Kr. Jadwigi i Stawkowskiej
choroby kobiece
ordynuje od 8 do 9 rano i od 3 do 7 po południu. 1052

Doktor Bitny Szlachta
z powodu wyjazdu przerwał chwilowo przyjęcia chorych.

Na marginesie.

O naszym szpitalnictwie.

Od jednego z naszych czytelników p. L. T. otrzymujemy następującą uwagę: Dzieją się w Zagłębiu rzeczy conajmniej nieprawdopodobne, na co odnośne władze zupełnie nie reagują. W tych dniach bowiem w jednym ze szpitali Zagłębia (podobno w szpitalu Sanitarno-obyczajowym w Będzinie) chory z powodu dziur w podłodze ni mniej ni więcej tylko... spadł z jednego piętra na drugie, tak że w stanie bardzo groźnym musiano go przewieźć do innego szpitala. Tak jest! — chorzy w szpitalach są skazani na podobne rzeczy! Wprost wierzyć się nie chce, a jednak tak jest!

Mówi, że jest to wina niejakiego pana M., który jak twierdzą złośliwi wogóle bardzo mało myśli o swych obowiązkach, natomiast jest podobno za wrażliwy na... wdzięki niewieście, o co miał niełada przejścia z małżonką.

Ze Sejmik nie pouczy w odpowiedni sposób p. M. o obowiązkach, dziwnym się bardzo.

Skądinąd wiemy, że lekarz szpitala dr. H. jest bardzo sumienny i chciałby wiele dobrego uczynić. Ale pomoc lekarska to jedno a gospodarka to drugie.

Czyżby pasek na ogłoszenia?

Jak wiadomo, co kilka, kilkanaście dni zmieniają się u nas warunki życia, sądząc ze wstępujących stale cen na artykuły pierwszej potrzeby.

Magistrat, jak czuły seismometr, na gruncie sosnowieckim, notuje te wstrząśnienia z podziwu godną skrupulatnością i... ścisłością. Cenniki stale się podwyższają.

Po wojnie, dzięki anormalnej psychologii tak zw. „powojennej” i wygląd ludzi zmienił się, a i natura płata nam figle bo oto szybciej nam jakos rosną włosy na głowie, wąsy i brody... Moda chce, by się wygalało jaknajdokładniej i nie zapuszczano zarostów. Kto chce mieć twarz gładką — musi się często golić, a tu ceny i u fryzjerów rosną...

Magistrat sprawił fryzjerom nowy, ładny, cennik, bo Magistrat czuwa nad wszystkim. Tu jednak wolna konkurencja jest o tyle łatwiejsza, że jeżeli mieszkańcy miasta przyzwyczajają się do golenia własnoręcznego — mniej będzie kłopotu z cennikami, a konkurencja się wzmoże.

Chodzi jednak o co innego. Ważniejszym artykułem codziennej potrzeby jest w kulturalnym społeczeństwie — reklama.

Otóż reklama drożeje z dnia na dzień.

Magistrat, który wydierał wilczy sępy ogłoszeniowe prywatnemu przedsiębiorcy, zagroził karami tym, którzyby się ważyli sami rozlepić ogłoszenia na murach i parkach nie stosując się do przepisów Zarządu miasta, wydanych w tym względzie.

Rozumiemy, że w tym wypadku słusznie Magistrat przestrzega porządek i estetyczne rozklejanie reklam. Natomiast ani Magistrat, ani dzierżawca kiosków nie mówią o cenniku za rozklejanie ogłoszeń, co odczuwają mocno, jako straty, drukarnie.

Drukarnie bowiem pobierają często opłaty jednocześnie za wydrukowanie i rozklejenie reklamy. Ceny te p. dzierżawca kiosków zmienia, nie

powiadamiając o tem drukarni ani publiczności w sposób wi doczynny np. przez ogłoszenie stosowne na tychże samych słupach.

Stąd też zdarzają się np. takie wypadki.

W piątek ub. tygodnia drukarnia naszego wydawnictwa zapłaciła np. za rozklejenie pewnej ilości klepsydr 500 mk.

Gdy w poniedziałek do p. dzierżawcy posłano taką samą ilość klepsydr, okazało się, że rozklejenie wyniosło już aż 800 mk. Idąc w ten sposób progresywnie naprzód, w czwartek zażądano zapewne 1100 mk., w niedzielę 1400 mk. itd, boć zdaniem p. dzierżawcy „wszystko drożeje”.

Zapytujemy Magistrat, czy w jego umowie z p. dzierżawcą jest artykuł, przewidujący takie seismometryczne wahania cen po każdym szlabasie i świeście i czy nie należałoby wreszcie ustalić cennika na rozklejanie reklam tak, aby drukarnie nie poinformowane z góry o cenach obowiązujących dzierżawcą kiosków, nie dokładały z własnej kieszeni do robot, przyjmowanych od klientów, którym nie można przecie przesyłać „dodatkowych rachunków” z racji „nieprzewidzianej zwyczajki cen”?

Z życia młodzieży

W roku 1917-ym młodzież nasza zorganizowała w Sosnowcu kolo pod nazwą: „Zjednoczenie Młodzieży Polskiej”. O działalności tego kola slyszeliśmy niejednokrotnie. Kolo dzieliło się na sekcje: 1) Kulturalno-Oświatową, 2) Muzyczną, 3) Piłki nożnej i 4) Miłośników sceny. Nadzwyczaj szybko rozwijając się, wzrosło do 150 członków, to też praca w każdej z zorganizowanych sekcji była ogromnie ożywiona. W roku 1919 za inicjatywę tego kola nastąpiło połączenie wszystkich poszczególnych samorządnie zorganizowanych Kół młodzieży w jedno wielkie na osle Zagłębie, „Zrzeszenie Młodzieży Polskiej” w Zagłębiu Dąbrowskim. Z czasem jednakże członkowie zaczęli odpadać, a to z racji powołania ich do wojskowości i kolo ohwiało się znacząco; w roku zaś następnym, podczas inwazji bolszewickiej, kiedy to wszyscy, jak jeden z ZMP, stanęli „do apelu” działalność tego kola „nolens - volens” musiała być zawieszona. Stan jednak taki trwał tylko do kwietnia rb., gdyż pierwszych kilku zdemobilizowanych „zrzeszonych” samorządnie wszczęło przerwana pracę, nadając pierwotny tytuł: „Zjednoczenie Młodzieży Polskiej” z dobrym skutkiem organizacja bowiem na nowo rozwija się znakomicie. A więc stopniowo powołano do życia wszystkie sekcje, z których dotąd najwięcej energii wykazywały: Sekcja Piłki nożnej a w ostatnich czasach Sekcja Miłośników Sceny.

Zyczący sobie należało, aby ruch, o bieżąco rozpościerał przez młodzież poglądy, nie był przykrywionym „słomianym ogniem” lecz owszem, aby trwał nie słabnąc i doprowadził naszą młodzież do jej dawnego rozkwitu.

I niech ta praca młodzieży będzie bodźcem również dla innych miast i okolic Zagłębia, zachętą do organizowania na nowo podobnych Zrzeszeń w jaknajkrótszym czasie.

Zbliża się zima. Będziemy mieć długie wieczory. Jak je będzie spędzał nasza młodzież? Czy na pozytywnej, kształcącej ducha i umysł pracy i rozrywce poza zajęciem zawodowym, czy na tracenie czasu w kawiarniach, na spacerach i t. p.? Zobaczmy...

K.

Motory

elektryczne dla prądu stałego i zmiennego

Dynamomaszyny

do sprzedania, Biuro i zakład elektrotechniczny Bracia Święcicki, Sosnowiec ul. Leszna 1119

Najsukuteczniejszy środek przeciwko
Oslabieniu i wycieńczeniu organizmu, Niemocy małowkrwistości (anemji) Brakowi apetytu, złemu trawieniu i t. p.

Pigułki Siłotwórcze

wyr. Lab. Farm. „Ap. Kowalski” w Warszawie Miodowa 1

Skutek wprost, zdumiewający, ujawnia się już po zużyciu pierwszego flakonu

Ządać w aptekach i składach aptecznych. 99

FABRYKA ŻARÓWEK ELEKTRYCZNYCH
WSZYSTKIE GATUNKI I WOLTAŻE

827

„CYRKON”

WARSZAWA NOWOWIEJSKA 13.
PRZEDSTAWICIELSTWO. SOSNOWIEC, T-WO OSKARD DĘBLIŃSKA 7.

Ważne zawiadomienie!

Kto chce mieć dobry i elegancki portret z fotografii na gwiazdkę, niech zapamięta sobie adres największego w Polsce

Zakładu portretowego LAZARA w Sosnowcu
ul. Starososnowiecka 14 w pobliżu cukierni „Zacisze”.

Należy już obecnie zgłaszać się z zamówieniami. Nie dajcie się баламудzić agentom z innych podobnych firm gdyż będziecie żalowali.

Kto powoła się na powyższe ogłoszenie dostanie 10% opustu

NAPOLEON RZEKŁ: Na wojnę potrzeba pieniędzy pieniędzy i jeszcze raz pieniędzy, a my mówimy podczas pokoju, że trzeba czytać, żądać wszędzie i prenumerować „PRZEGLĄD ŚWIATOWY”.

Dlaczego?

Bo „Przegląd Światowy”, zawiera przepych, skarbnicy wiedzy ludzkiej, zapoznaje czytelnika z życiem narodów na kuli ziemskiej, zamieszcza twory literackie działające ze sztuki, dramatu muzyki, kinematografii, sportu filatelistyki, przemysłu handlu, mód, humoru, satyry, zagadki, grafologię i t. d. i t. d.

PRZEGLĄD ŚWIATOWY pojawia się w czterech językach polskim, a w części ilustracyjnej i Przewodniku międzynarodowym również w francuskim, angielskim i niemieckim, wraz z dodatkiem Esperanta Fako — wychodzi 15 każdego miesiąca.

BEZPŁATNA PREMJA dla prenumeratorów Przeglądu Światowego” Każdy prenumerator „Przeglądu Światowego” otrzyma bezpłatnie „Ilustrowaną Encyklopedję Podręczną”

PRZEDPŁATA ROCZNA — 2000 mk. pol. 2000 kor. austr. 250 mk. niem. 50 fr. 4 dol. PRZEDPŁATA POŁROCZNA — 1000 mk. pol. 1000 kor. austr. 150 mk. niem. 30 fr. 2 dol. Reakcja i Administracja „Przeglądu Światowego” Warszawa, ul. Sienna 23. Do nabycia w biurach dzienników, księgarniach i na dworcach kolejowych Egzemplarzy okazowych nie wysyła się

FILJA

Sosnowiec - Pogoń, ul. Orla 18.

Epilepsja (Choroba świętego-Wita)

Zmniejsza siłę i ilość ataków konwulsyjnych, a przy dłuższym zastosowaniu zupełnie usuwa tę chorobę 816

Oryginalny „NOWOPILEPTOL”
(z kogutkiem). Ządać w aptekach i składach aptecznych.

Zarezerwowano
dla fabryki chemicznej „GÓRNIK” w Dąbrowie Górniczej.

Choroby żołądka, kiszek, nerok, obstrukcje, hemoroidy, radykalnie leczą

Szwajcarskie gorzkie zioła
Dr. Bauera 2494

marka Kogut. Sprzedają apteki i składy hurtowe Sosnowiec skład ap. Jagiellowicz

Ból głowy, migrenę, nerwaigłę

usuwają powszechnie znane proszki „kogutkiem” „Migrene Nervosin”. Ządać w aptekach, składach aptecznych proszków z „Kogutkiem”.

Makę
żytnią i pszenną

sprzedaje ze składów w Sosnowcu i Będzinie

Bank Przemysłowców Oddział w Sosnowcu ul. Dęblńska № 7.

DROBNE OGŁOSZENIA

3 handlowców!
poszukuje pomieszczenia w śródmieściu 1) pokój umeblowany najchętniej z całodziennym utrzymaniem. Zgłoszenia uprasza się skierować do Adm. Kurj. Zagł. 1186

Uczeń
szkoły handlowej udziela korepetycji. Wiadomość Warszawska 6. Sklep biawstwy. 1179

Potrzebny
chłopak do posług biurowych. Wiadomość w Administracji Kurjera Zagł. 1183

Znaleziono
świadcstwo wydane w fabryce T-wa Akc. Sosnowieckich fabryk rur i żelaza na imię Stefana Maszczyńskiego. Jest do odebrania w Kurjerze za zwrot kosztów ogłoszenia. 1184-2

Potrzebna
krawcowa do domu na kilka tygodni ul. Nowa Nr. 18 miesz. 6 II p. 1183

Potrzebna
dziewczynka do dzieci na 6 godz. dziennie ul. Nowa Nr. 18 miesz. 6 II piętro 1184-2

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy
ul. Piłsudskiego Nr. 16 poleca służbę domową, niewykwalifikowanych robotników, rzemieślników, terminatorów, oraz biuralistów, maszynistów, techników i kandydatów innych zawodów. Pośrednictwo bezpłatne. 838-10

Pokój
umeblowany z całodziennym utrzymaniem lub bez ulica obojętna potrzebny zaraz oferty do Administracji pod „Pokój”. 1148-5

Kupię
dubeltówkę kaliber 16-12. Wiadomość Modzejowska 41 Mazurkiewicz 1176-3

Krawcowa
przyjmuje wszelką robotę, wchodzącą w zakres damskiej garderoby. Wykonanie spieszne i dokładne. Ceny umiarkowane. Stelce ul. Barbary № 16 „Natalja” 1174

Zgubiono
paszport wydany przez Magistrat w Brześciu Kujawskim na imię Marja Puzdrakiewicz. 1173

Poszukuję
lokalu na restaurację. Zgłoszenia Czeładź ul. Krzywa 40 W. Wilk 1175